

Gyrithe Lemches tale til de finske kvinder

Taler

Gyrithe Lemche
Forfatter og
kvindesagsforkæmper

Dato

3. juni 1924

Sted

Finlands Nationalteater,
Helsinki

Fra Vesterhav til Nevaflod, fra Ejderen og til Nordkap, saa langt har en Gang en nordisk Kvindes politiske Indflydelse rakt. Barnefødt i Danmark, opdraget i Sverige og hjemgift til Norge havde Margrethe Valdemarsdatter paa tre Stadier af sit Liv Lejlighed til at lære hvert af de nordiske Folk at kende, Tænkesæt og Følesæt, og med sin vidunderlige Tilpasningsevne — en Egenskab, der kendetegner hende som Kvinde, — har hun ikke forsømt nogen af disse Lejligheder, men tidlig vundet den Viden, som overbeviste hende om, at det, som skilte de nordiske Folk, var uden Betydning i Sammenligning med det, som forenede dem, og ud af denne Overbevisning undfangedes i hende Tanken om Nordens forenede Riger, den, som har lagt en Glorie om hendes Navn i Historien, som stadig lyser os imøde, dragende og forjættende; den, som gør, at vi aldrig bliver færdig med hende, den største Kvinde, Norden har kendt.

Ingen blodig Udaad skæmmer *hendes* Union, hun vilde naa den ad lempelig Vej, som ogsaa Rimkrøniken siger: Hun lagde den Snor af Strenge tre, og hun lagde den lempelig. Men den lempelige Vej er en Kvindevej, og Margretes Efterfølgere paa Danmarks Trone var alle Mænd, derfor brast Unionen Gang paa Gang, og den lempelige Union tog hun med sig i Graven.

Fem hundrede Aar for hen, — da lød det Budskab over Nordens Lande: Den nordiske Kvinde er genindsat i sin politiske Odelsret, den Margrethe Valdemarsdatters Gerning paa Nordens Trone gjorde hende arveberettiget til Grænsestøtterne for Kvindens politiske Indflydelse er igen rejst ved Vesterhav og Nevaflod, i Slesvig og ved Nordkap. Thi den samme Verdensrevolution, som frigjorde Kvinden politisk, sprængte ogsaa de Baand, som hæmmede Nationernes frie Udvikling. De danske Sønderjyder stemt frivillig hjem til Danmark, og Finland traadte som fri og selvstændig Republik ind i de nordiske Staters Række; fra Vesterhav til Nevaflod. Tønder-Flensborg og til Nordkap

havde Nordens Kvinder fri Bane til at genoptage Margrethes lempelige Freds- og Forbundspolitik.

Vi danske Udsendinge hilser Finlands Kvinder velkomne i det nordiske Samarbejde som Republiken Finlands frie og selvstændige Døtre; hvad der skilte os i 1914 er nu forsvundet; vi samarbejder nu under samme Vilkaar.

Men det skal ikke glemmes ved dette Møde, at Vejen for Jer til fuld Ligestilling med os andre gik, gennem Taarernes og de blodige Skyggers Dal. Finlands Frihedshistorie er skrevet med Blod, endnu lyder til os den finske Tyrtaos Runebergs Kampsang, den, som i vor Ungdom drev Blodet op i vore Kinder og fik alle Pulse til at banke:

»Sönar af et Folk, som blöd, paa Narvas Hed, paa Polens Sand, paa Leipzigs Sletter, Lützens Kullere.«

Finlands Ideal er købt med Blod, dyrebart Ungdomsblod lige til de sidste Tider. Men naar Sønnerne bløder da sønderrives Mødrenes Hjerter. Med Eders Hjerteblod har I finske Kvinder betalt den Frihed, som idag forener os, forener alle Nordens Kvinder. Vi bøjer os for Jer i Beundring og Ærbødighed:

»Dötre af et Folk, som blöd.«

Atter er Grænsestøtterne for det frie Norden rejst ved Vesterhav og ved Nevaflod, og Banen ligger aaben for en Nordisk Kvindepolitik, som i Margrethes Spor gennem Fred og Forbund bygge og betrygge Nordens mange tusinde Hjem.

Kilde

Kvinden og Samfundet. Nr. 13. 1924.

Kildetype

Dokumentation i avis, magasin e.l.

Tags

Hyldesttale, Kvindebevægelsen

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/gyrithe-lemches-tale-til-de-finske-kvinder-1924>